

A Ritka Májbetegségek Európai Referenciahálózatának (ERN RARE LIVER) álláspontja a SARS-CoV2 elleni emlékeztető oltással kapcsolatban

Számos országban elérhetővé vált a SARS-CoV2 elleni emlékeztető oltás, melynek kapcsán a betegekben és családtagjaikban kérdések merülhetnek fel annak szükségességéről és beadásának idejéről.

Mivel még nem áll rendelkezésre ezzel kapcsolatosan elegendő mennyiségű bizonyíték, és a ritka betegségek területén még ennél is jóval kevesebb az adat, nem egyszerű álláspontot foglalni, és tudományosan megalapozott tanácsot adni. Ezen kívül a vakcinák elérhetősége is különböző. Továbbra is elsőbbséget élvez minden még beoltatlan, kockázatnak kitett beteg vakcinációja. Az alábbiakban a 2021. novemberi tudásunknak megfelelően az alábbi ajánlásokat fogalmazzuk meg:

- A vakcinák széles körű hozzáférhetőségének okán ajánlott a felnőtt korú populáció kétszeri beoltása.
- Gyermekek esetén az oltás kockázatát egyénileg kell mérlegelni, de általánosan elmondható, hogy a 12 évnél idősebb kiskorúak esetén ajánlott legalább egy, de lehetőleg két oltás beadása.
- A 12 évnél fiatalabb kiskorúak esetén Európában még nem, az Amerikai Egyesült Államokban a közelmúltban engedélyezték az oltást. Európában egyéni mérlegelést követően engedélyezett az oltás beadása. A mi álláspontunk a következő: a 12 évnél fiatalabb gyermekek esetén csak előrehaladott májcirrózis vagy nagyfokú immunszuppresszió esetében ajánlott az oltás beadása, melybe a májtranszplantáción átesett betegek is beletartoznak. Ugyanakkor az autoimmun hepatitiszes (AIH) fiatal gyermekek esetében az oltás nem tűnik szükségszerűnek, kivéve, ha ahhoz előrehaladott cirrózis társul, vagy nagy dózisú immunszuppressziót alkalmaznak.

Az emlékeztető (harmadik) oltás:

- Minden, már engedélyezett oltásra igaz, hogy bizonyos betegek esetén nem megfelelő az oltást követően kialakuló immunválasz.
- Csökkent immunválaszt írtak le a szervtranszplantáción átesett és hematológiai betegek esetén.
- Bizonyos AIH betegek még immunszuppresszív terápia alkalmazása nélkül is gyengébb válaszreakciót adnak az oltásra.
- Az antitest titer és a T-sejt válasz is csökken idővel, melyek valószínűsíthetően a védelem lassú csökkenéséhez vezetnek.
- A fentiek okán, ha van rá lehetőség, ajánlott a SARS-CoV2 elleni antitest szintek ellenőrzése legalább 4 héttel a teljes vakcinációt követően, és a harmadik oltás beadása azoknak a betegeknek, akik nem rendelkeznek megfelelő antitest szinttel (legalább 100 IU).

- Más májbetegség esetén, ha több mint 6 hónap telt el a második oltás óta, akkor dönthetünk az antitestmérés mellett vagy egyszerűen csak beadhatjuk a harmadik oltást, de egyik sem kötelező. Ezekben az esetekben ajánlott az egyéni hepatológiai konzultáció.
- Az emlékeztető oltás típusának megválasztása díjmentes, és országonként változhat azok elérhetősége és engedélyezése. Orvosi szempontból minden engedélyezett oltás beadható emlékeztető vakcinaként, függetlenül a korábban használt oltóanyag típusától.
- Ha az első oltást követően specifikus mellékhatások jelentkeztek, ajánlott megvitatni a kezelőorvossal egy alternatív oltás beadását emlékeztető oltásként.